

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Vervanging ketels waterschapshuis Nummer: Bestuursstukken\2922	Agendapunt: 4
--	----------------------

DB: Ja 2-7-2019	BPP: Nee	FAZ: Ja 25-9-2019	VVSW: Nee	AB: Ja 9-10-2019
---------------------------	-----------------	-----------------------------	------------------	----------------------------

Opsteller: Remco Hennipman, 0598-693794 Personeelszaken, Financiën en Bedrijfsvoering	Opdrachtgever: Klaas de Veen	Portefeuillehouder: Jan Batelaan
--	--	--

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☐ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☐ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging
--

Externe betrokkenen:	Reden:
	N.v.t.

<p>Samenvatting:</p> <p>De afgelopen periode is onderzocht welke mogelijkheden bestaan ter vervanging van de huidige ketels van het waterschapshuis in Veendam. Naast vervanging door opnieuw een optie met gebruik van gasketels, zijn door een extern bureau ook de mogelijkheden verkend van een variant waarbij het gebouw met behulp van warmtepompen volledig gasloos wordt geklimatiseerd. Beide varianten zijn op basis van technische en financiële haalbaarheid vergeleken. Het volledig gasloos klimatiseren is hierbij een haalbare oplossing gebleken. Voorgesteld wordt om een krediet te verschaffen voor het realiseren van een gasloze klimatisering. Deze keuze legt ons gelet op de afschrijftermijn voor 15 jaar vast.</p>

Duurzaamheidsparagraaf: Ja, in relatie tot vermindering van de CO ₂ uitstoot.

<p>Begrotingsaspecten: Ja</p> <p>De vervanging bestaat uit twee onderdelen zijnde de vervanging van de gasketels door warmtepompen en de revisie van de luchtbehandelingskasten. Met het vervangen c.q. reviseren van beide onderdelen is een totaalbedrag gemoeid van € 700.000,-. De meerkosten van gasloze warmte-opwekking bedragen € 350.000,- (ten opzichte van de traditionele, niet gasloze variant). Aangezien deze variant vanwege het gebruik van groene stroom c.q. groen certificaten leidt tot nul CO₂ uitstoot wordt voorgesteld de extra kosten van € 350.000,- te dekken vanuit het krediet duurzaamheid. Door het toekennen van voornoemd bedrag kan een reeds gepland krediet van € 150.000,- (C-investering) komen te vervallen.</p>
--

<p>AB Voorstel:</p> <p>Voorgesteld wordt om met een krediet van € 700.000,- het gebouw gasloos te klimatiseren. Van het totale extra benodigde krediet wordt voorgesteld om € 350.000,- beschikbaar te stellen uit het reeds beschikbaar gestelde krediet van € 4.000.000,- ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen. Dit zijn</p>

Bestuursvoorstel

de meerkosten ten opzichte van de traditionele, niet gasloze vervanging. Door het toekennen van voornoemd bedrag kan ook bij deze variant reeds gepland krediet van € 150.000,- (C-investering) komen te vervallen.

Bijlagen: Nee

–

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

–

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Inleiding

Voor u ligt een voorstel met betrekking tot de vervanging van de huidige warmteketels van het waterschapshuis. De afgelopen periode is onderzocht welke mogelijkheden bestaan ter vervanging van de huidige ketels van het waterschapshuis in Veendam. Naast vervanging door opnieuw een optie met gebruik van gasketels zijn door een extern bureau ook de mogelijkheden verkend van een variant waarbij het gebouw met behulp van warmtepompen volledig gasloos wordt geklimatiseerd. Het volledig gasloos klimatiseren is hierbij een haalbare oplossing gebleken. Het dagelijks bestuur geeft de voorkeur aan deze oplossing. Voorgesteld wordt om te kiezen voor de gasloze variant.

Voorgeschiedenis en huidige situatie

De huidige ketels, de warmtekrachtkoppeling (wkk) en de luchtbehandelingskasten van het waterschapshuis in Veendam zijn inmiddels 18 jaar oud. Diverse defecten hebben de afgelopen periode plaatsgevonden en ook moet een aantal onderdelen op korte termijn vervangen worden. De warmteketels en de wkk zijn zowel technisch als economisch volledig afgeschreven. Om deze reden is medio 2015 onderzoek verricht naar verschillende vervangingsmogelijkheden die technisch en financieel haalbaar waren. In dit eerste onderzoek (2015) was in onze opdracht destijds niets opgenomen over een gasloos kantoor. Discussie over gasgebruik was destijds nog niet aan de orde. De optie waarbij warmte wordt opgewekt met behulp van opnieuw HR-verwarmingsketels is destijds in de studie in 2015 als meest optimale naar voren gekomen. Hierbij speelt de wkk geen rol meer. De wkk komt te vervallen.

Vanwege de recente politieke bespiegelingen naar een "gasloze omgeving" heeft in 2018 een heroriëntatie via onderzoek plaatsgevonden. Dit aangezien een keuze wordt gemaakt voor een periode van 15 jaar. Nadrukkelijk is geen wetenschappelijk technische verhandeling opgesteld van pro en contra's van het wel of niet gebruik maken van fossiele energie. De heroriëntatie is ingegeven vanuit de mogelijke toekomstige politieke agenda voor wat betreft gasreductie c.q. gasloosheid. Deze heroriëntatie heeft geleid tot de optie waarbij enkel gebruik wordt gemaakt van warmtepompen (die warmte uit de buitenlucht betrekken) ter vervanging. Met deze vervanging wordt het gebouw volledig elektrisch geklimatiseerd. Het comfortniveau zoals bestaand blijft gehandhaafd. Aanschaf van dit type warmtepompen zou betekenen dat het gebouw volledig gasloos wordt geklimatiseerd. Aangezien voor de benodigde elektriciteit het gebruik van groene stroom c.q. groen certificaten wordt benut is, naast dat er geen gas wordt gebruikt, de CO₂-uitstoot nul. Het dagelijks bestuur geeft de voorkeur aan deze optie (vervanging door warmtepompen).

Uitgevoerde onderzoeken m.b.t. de haalbaarheid

Zoals eerder aangegeven wordt bij de gasloze variant enkel gebruik gemaakt van warmtepompen ter vervanging. Dit betekent dat het gebouw gasloos wordt geklimatiseerd. Deze variant leidt vanwege het gebruik van groene stroom c.q. groen certificaten tot nul CO₂ uitstoot. Aangezien het vorenstaande voor ons een innovatieve oplossing betreft, hebben wij een gespecialiseerd extern bureau onderzoek laten verrichten naar de technische inpasbaarheid en de financiële aspecten van deze optie. Om nog meer zekerheid te verkrijgen is een ander technisch bureau om een second opinion gevraagd. Beide onderzoeken onderbouwen en bevestigen de technische haalbaarheid en de te ramen kosten.

Bestuursvoorstel

Luchtbehandelingskasten

De luchtbehandelingskasten zijn onderdeel van onze verwarming en verkoeling. In 2015 zijn de luchtbehandelingskasten buiten het onderzoek gelaten. Er was toen nog geen noodzaak om deze te reviseren. Wegens recente technische problematiek is deze noodzaak wel ontstaan. De revisie van de luchtbehandelingskasten is derhalve meegenomen bij de vervanging van de ketels van het waterschapshuis. In de financiële paragraaf is € 150.000,- verwerkt voor de revisie van de luchtbehandelingskasten.

Gebruik van fossiele (hulp)bronnen en maatschappelijke positie

Momenteel is er geen verplichting om niet meer gebruik te maken van fossiele energiebronnen. Derhalve is er geen verplichting om gasloos te worden. Echter zou het, gezien de politieke ontwikkelingen voor wat betreft de discussie over het gebruik van fossiele brandstoffen, gasproductie en –verbruik en CO₂-reductie, best zo kunnen zijn dat de (lagere) overheden op termijn wel hiertoe verplicht worden. Daarnaast ligt de aardgaswinning en de gevolgen daarvan in ons gebied zeer precair. Naast dit alles hebben wij als overheidsorgaan in het maatschappelijk speelveld een voorbeeldfunctie. Het zou tegen deze achtergronden een bestuurlijke optie kunnen zijn om in deze specifieke situatie te kiezen voor de gasloze variant.

Relatie met overige onderzoeken

Momenteel loopt voor het gemaal Rozema eveneens een studie naar de haalbaarheid van het gasloos maken van het gemaal. De uitkomst daarvan wordt eind 2019 verwacht. Dit is evenwel van een andere technische omvang en diepgang, mede vanwege de hieraan gelieerde veiligheidsaspecten.

Financiën

Voor de klimatisering door middel van warmtepompen is een kostencalculatie gemaakt door een extern bureau. Een ander bureau is verzocht een second opinion op te stellen voor de technische haalbaarheid alsmede de kostencalculatie. Uiteindelijk is het totale investeringsbedrag geraamd op € 700.000,-. Dit is inclusief het reviseren van de luchtbehandelingsinstallatie van € 150.000,-. Deze variant is in totaliteit € 350.000,- duurder dan de variant met gasketels. Deze extra kosten worden gedekt uit de opgenomen eerste tranche investering voor duurzaamheidsmaatregelen (uit bestuursakkoord 2015-2019) van in totaal € 4 miljoen. Hiervan is momenteel nog circa € 0,7 miljoen beschikbaar. Er resteert derhalve nog ongeveer € 350.000,- nadat dit krediet benut is voor de vervanging van de ketels.

De kapitaallasten bedragen in het eerste jaar in totaal € 64.000,-. Dit zal jaarlijks dalen door de lineaire afschrijvingsmethode.

Bestuursvoorstel

De energierekening

In het second opinion onderzoek wordt opgemerkt dat het nog niet is gezegd dat het gasloos maken van het gebouw tot een lagere energierekening gaat leiden. Tegenover een verlaging van de gaskosten wordt namelijk een evenredige stijging van de elektriciteitskosten verwacht. Een voorbehoud dat hier nog bij geplaatst kan worden, is dat de situatie kan veranderen bij een sterk stijgende gasprijs c.q. energiebelasting de komende jaren.

Voorstel

Voorgesteld wordt om met een krediet van € 700.000,- het gebouw gasloos te klimatiseren. Van het totale extra benodigde krediet wordt voorgesteld om € 350.000,- beschikbaar te stellen uit het reeds beschikbaar gestelde krediet van € 4.000.000,- ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen. Dit zijn de meerkosten ten opzichte van de traditionele, niet gasloze vervanging. Door het toekennen van voornoemd bedrag kan ook bij deze variant reeds gepland krediet van € 150.000,- (C-investering) komen te vervallen.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf